

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor pe 1/2
an 10 cor; pe 1/4 de an
5 cor; pe 1 lună 2 cor.
N-ril de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecăre publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefracate nu se
primesc.

Câteva constatări.

(1) Constatăm că nici până azi organul d-lor Coroianu-Rațiu n'a răspuns asupra schimbării la față în afaceri rentei. La 30 Ianuarie confracții dela Sibiu se revoltau adecă și protestau cu indignare ca renta să fie de pusă la cassa centrală din Buda-pesta, în „mănil volnicosului guvern“. La 6 Februarie se declarau însă de „mulțumiri“; ba ceva mai în urmă d-l Dr. Rațiu, cu o adorabilă naivitate, scria că nici nu-și putea închipui o rezolvare mai bună, mai sigură fiind banii în mânil guvernului—unguresc.

Constatăm, că deși în seria de articoli reproduși de foile conservatoare (articoli despre a căror proveniență „România Jună“ făcuse desveliri interesante) confracții pretindeau că și formulează judecata numai pe baza faptelor, nici până azi n'au produs nici un *act diplomatic* din dosarul afacerii rentei. Desigur numai pentru a nu se dovedi chiar și puținilor cititori ai lor că neghiobie s'a servit, căta calomnie s'a aruncat și ce reutate era la mijloc, când organul sibilan îi numea pe bărbaiții de stat liberali proști, egoiști și gălăgioși.

Constatăm, că deși de vre-o trei luni de zile în presa bucureșteană nu aparut articoli de o ne mai pomentă violență la adresa ardelenilor, chestia națională s'a înfașisat de „Epoca“ într-o lumină cum desigur nici un Român dela noi nu o poate admite, căci rezolvarea chestiei rentei ori cât de „splendidă“ ar fi, nu însemnează că s'a rezolvat chestia națională,—organul pretins „autorizat“ n'a scris nici un cuvânt.

Inchipue-și însă ori și cine ce mai țipete de „tradare“, ce gălăgie infernală și ce mai „campanii“ erau să duca confracții nostri sibilani, dacă dl Fleva cumpăra fân, în preț de 2 milioane, fiind ministru liberal! Cum era să strige că dl Sturdza cu întreg cabinetul său s'a vândut Ovreurilor și Ungurilor; ori dacă renta dl Sturdza ar fi dat-o în mânil guvernului unguresc. Așa însă, că lucrurile s'au petrecut sub conservatori, d-nii Coroianu-Rațiu nu știu nimic de cele ce se petrec dincolo. Nici chiar afacerea Hallier nu-i mișcă, pe el, cari strigau tradare când s'a decorat Jeszensky și când oficerii garnizoanei din Ploiești veniseră la Brașov, să întoarcă visita ce le-o făcuseră oficerii armatei noastre împărătești! Să se fi întâmplat însă instituirea unui tribunal de arbitri (cu membrii în majoritate străini, cari pledează într-o limbă străină, în mijlocul Bucureștilor!) sub liberali, și să fi văzut campanie care să zguduie lumea...

Constatăm că nici până în ziua de azi organul sibilan n'a răspuns un singur cuvânt la cele scrise de dl Eugen Brote.

Noi prevăzusem aceasta și nu ne era greu să afirmăm, că dl Rațiu va păstra tăcerea, pentru că n'avea de cât să cerceteze printre hârțile

sale, spre a se convinge de veracitatea tuturor actelor ce eminentul nostru amic aducea într'u spriginirea afirmărilor sale.

Nu-i facem însă nici o învinuire ziarului sibilan pentru că face. Ci tăcerea aceasta o explicăm ca un început de îndreptare. Dacă conservatorilor le face plăcerea să nu se amestece în treburile lor interne, pe viitor, ne place a spera, confracții sibilani vor păstra aceeași atitudine și față de liberali.

Alminteri, ori și care Român luptător de la noi va avea dreptul și datoria să i-o strige încontinuu dlui Rațiu: orgiile daianiste ce ai aprobat au fost nu numai efect al nepriceperii și al unei perversități de domeniul psihicatriei, ci prețul unui tîrg rușinos.

Delegațiunea austriacă, a fost aleasă în Reichsrath la 16 l. c. Dia Bucovina — zice Patria — a fost ales ca delegat dl Dr. George Popovici.

Deșteptarea Șvabilor. Se știe, că dintre naționalitățile din Ungaria singuri Șvabii — Germanii din Ungaria — rămăsese în letargie. Ba din sânul lor se recrută o grămadă de maghiaroni. Am arătat însă nu de mult, că în urma tendințelor de maghiarizare tot mai pronunțate, ziarele Șvabilor au început să combată alătura cu cele ale Șșilor.

Acum se deșteaptă și tinerimea universitară. Din Viena vine adecă știri, pe care ziarele maghiare o înregistrează cu mare durere, că tinerimea universitară de origine germană din Ungaria a format o reuniune, al cărei scop este: Cultivarea limbii și literaturii germane între Germanii din Ungaria; răspândirea și susținerea morăvurilor germane, precum și ridicarea de școli germane într'a paralisa maghiarizarea.

Reuniunea a scos și un apel, subscris de studentul tehnic Wettil, de origine din Vîrșet și Mattes, tot din Bănat. În apel sunt invitați toți Germanii să spriginească această reuniune. Membrii pot să fie și dame.

Presa maghiară cere intervenția guvernului, zicend că nu se poate tolera în Viena asemenea reuniune.

Din Dietă.

— Sedința dela 19 l. c. —

S'a continuat desbaterea generală asupra bugetului ministeriului de agricultură. Cel dintâiu a vorbit în sedință Telegdy Jó-zsef despre fabricațiunea spiritului și despre chestia lăptăriilor. Al doilea orator a fost Major Ferencz, care a apărut interesele micilor proprietari ai țării.

După dînsul a vorbit contele Karolyi Sándor, „betrânul tîm al agrarilor“—cum îi zice foile jidano-ungurești. S'a declarat în contra cartelelor și a burselor, în contra părerilor lui Tisza István privitoare la comerț și economie, cum și în contra usu-rei accentuand necesitatea pentru organizarea clasei de mijloc, a micilor proprietari.

Tot pentru interesele micilor proprietari a vorbit apoi și deputatul Agoston József, ear Justh Ferencz a lăudat și încurajat acțiunea Rutenilor împotriva ovreimeii, cerend măsuri și pentru împiedecarea emigrărilor.

După-ce au mai vorbit deputatul croat Popovici și Bessenyei Ferencz, a răspuns tuturor ministrul Darányi, după care bugetul agriculturii s'a primit pentru desbaterea specială.

— Sedința de la 20 l. c. —

În această sedință s'a încheiat și desbaterea specială asupra bugetului ministeriului de agricultură și s'a primit cu toate pozițiile sale. — Dintre oratorii sedinței amintim pe trei conți: contele Szécsenyi Aladár, care a vorbit despre cultura cailor; contele Andrássy Sándor despre miseria din Ungaria de-sus, ear contele Tisza István a cerut regularea ritului Someș.

Ministrul Darányi li-a răspuns pe rând și i-a liniștit pe toți.

După o mică pauză, pe la ora 1 după amiază s'a început apoi desbaterea generală asupra bugetului ministeriului de culte și învățământ.

Cel dintâiu orator la acest obiect a fost deputatul Lehoczky Antal, care în boala sa de șovinism, a isbucnit cu tot focul său împotriva naționalităților. „Strivite trebuie — a zis dumniașul — ori ce nisuiște, cari ar împiedeca lăptarea ideii naționale. Școli de stat trebuie înființate în toate părțile între naționalitățile Comunei li s'a rezervat mare rol pe terenul învățământului popular; aceasta însă nu se face destul de cu efect în ținuturile naționalităților pentru apărarea intereselor maghiarismului“.

După dînsul a urmat Boda Vilmos, care regretă, că ministrul cultelor nu e de față la desbaterea bugetului său. Primește de altfel cu bucurie sistemizarea celor 300 posturi noi pentru învățătoare de stat; cere însă ameliorarea stării materiale a profesorilor dela școlile medii și inaugurarea (?) unei politici mai intensive pentru lăptarea maghiarismului.

Ultimul orator al desbaterii în sedință a fost șovinistul deputat Komjáthy Béla, care a vorbit despre imputinarea Maghiarilor și ca un epileptic a năvălit apoi asupra naționalităților. El vrea politică energetică și măsuri stricte în contra naționalităților, fiind că rassa maghiară e în pericol. „Gândirea prelaților români nu este patriotică!“ — a exclamat Komjáthy și cu asta și a încheiat „filipica“.

În sedința viitoare va continua desbaterea tot asupra bugetului cultelor.

Uniunea interparlamentară.

Biuroul grupului român.

La, 20 Martie, la ora 5 p. m. s'a intrunit în sala Pinacotecei dela Ateneul român, grupul parlamentar român din uniunea interparlamentară sub președința d-lui V. A. Urechia.

D-sa a adresat următoarea convocare membrilor acestui grup:

D-lor membri vechi și aderenți noi ai grupului parlamentar român,

Subsemnatul a primit dela biuroul interparlamentar pentru arbitragiu și pace următoarea adresă:

„Am onoare de a vă convoca în sedința biuroului interparlamentar pentru J I 19 Aprilie 1900 la 10 oare dimineata, la palatul Națiunii la Bruxella. Avem a ne ocupa despre conferența interparlamentară din Paris și de programul ei.“

Vă amintesc în privința aceasta obligațiunea uniunii interparlamentare cât privește execuțiunea și dezvoltarea decisiunilor conferenței dela Haga. Aceste decisiuni le veți găsi în darea de seamă a conferenței dela Cristiania, care va apăre foarte curând.

„D-voastră știți că, a IX-a conferență a luat rezoluțiunea următoare: „Consiliul interparlamentar este invitat a pregăti și a supune la deliberațiunile viitoarelor conferențe interparlamentare un proiect de codice de drept internațional, fixand drepturile și datoriile statelor.“

„Va trebui de asemenea să se stabilească programul execuțiunii acestei rezoluțiuni, căci se cuvine să facem cel puțin o lucrare preliminară pentru conferența noastră dela Paris.“

În vedere cu cele mai sus arătate am onoare să vă rog de a vă intruni în ziua de 6 (19) Martie oarele 5 jum. p. m. în sala pinacotecei din Palatul Ateneului român. Mult vă rog să nu lipsiți de la această ultimă intrunire a noastră și a îndemna pe cât mai mulți din d-nii senatori și deputați să adere la frumoasa noastră instituțiune și să vină la adunarea de Luni.

Președintele grupului,
V. A. Urechia.

DIN ROMANIA

Intrunirea dela Eforie. — Demonstrațiuni, bătăi.—Agitația în oraș.

Privitor la cele petrecute Duminecă după amiază în București, foile sosite eri aduc o mulțime de amănunte.

În sala bailor Eforiei, pe bulevardul Elisabeta, s'a ținut Duminecă o mare intrunire de protestare, la care au participat cetățenii numeroși. Dintre liberali, erau și mulți fruntași, ca Eugen Carada, Caton Lecca, Spiru Haret, Sihleanu, Lupașcu, Brătianu etc. Intrunirea a fost prezidată de dl P. Grădîșteanu. Au vorbit d-nii Dr. Radovici, C. Dimitriu, C. Cernescu, G. Diamandi și V. Mortzun. Toți oratorii au protestat în contra instituirii curții arbitrare în afacerea Hallier și în contra purtării lui Poincaré, avocatul (Ovreiu) al lui Hallier.

După intrunire se face o manifestare la statua lui Mihai Viteazul.

Eată ce scrie „România Jună“ despre cele petrecute:

Formându-se cortegiul, compus dintr'o mulțime colosală, înaintează încet, în cea mai deplină liniște și ordine, avend în frunte cele trei steaguri tricolore cernite și pancartele cu inscripții. În fruntea manifestanților pășesc fruntașii, cari își dau toate silințele pentru ca mulțimea să-și păstreze demnitatea și să nu provoace absolut pe nimeni.

Astfel cortegiul trece în mijlocul celui mai cald entuziasm al mulțimei pe bulevardul Academiei. În fruntea cortegiului merg au ziaristi în trei trăsuri.

La statuă. Când capul cortegiului ajunge la statua lui Mihai Viteazul, dl Vasilie Mortzun se desprinde din mulțime și aleargă la statuă cu capul descoperit și ținând în mâini un drapel cernit.

Căți-va manifestanți se urcă pe piedestal și prind stindardul de coapsa lui Mihai. Mulțimea isbucnește în strigăte de ura și în aplause nesfârșite.

D. Mortzun vorbește de lângă grilaj. D-sa spune că a depus steagul cernit la statua eroului care a murit străpuns apărând demnitatea națională. Aceia cari insultă azi neamul românesc să îndrănească a smulge stindardul cernit depus aci. Ne-am făcut datoria protestand; acum să ne despărțim în liniște. (Apl.)

D. Ioachimescu avocat, îndeamnă mulțimea să reziste și să protesteze necontenit.

In acest timp se adunase lume și mulțime ca la întrunire. Piața universității era literalmente înțesată de lume. Scările Senatului și ale Muzeului de asemenea erau pline de lume. Din toate părțile se auziau plângerile și se auziau urale și aplauze nesfrișite când drapelul tricolor în crep negru a fost așezat la statua lui Mihail Vițeazu.

Mișleasca agresivă. De abia se așezase steagul la statuă și lumea începuse să se risipească, când de-odată ca din pământ și-au făcut apariția la colțul universității vreo 40 de bătași guvernamentali. În fruntea lor erau vestiți bătași Drumea, Negoescu, Mănculescu, Naumescu și C. Solomonescu fost membru în comitetul național studentesc și actualmente șef de birou la primăria Capitalei. Printre bătași erau foarte mulți agenți ai poliției comunale.

Haita de bătași s'a repezit cu furie nebună asupra mulțimei inofensive. Bătele se învârtiau cu o repeziciune ametitoare. Manifestanții fugiau, iar bandiții loviau în toate părțile fără milă și fără considerație. Sângele înroșea pavul și trotuarele.

Mulțimea care era cu totul neprăgătită, neașteptându-se la o agresiune așa de mișlească s'a împrăștiat cu cea mai mare repeziciune.

Presă atacată. În fața manifestațiunii înaintau ca de obicei, trăsurile ziaristilor. În prima trăsură se găseau dl Murgulescu dela „Independența Română”, dl A. C. Popovici dela „România Jună”, dl Solacolu și dl C. Dateulescu.

Bătașii tăbăcâră cu formidabilele lor ciomege asupra persoanelor din trăsură. Redactorul nostru sări numai decât din trăsură și scări astfel nelovit.

Confratele Murgulescu însă a fost bătut în mod barbar. D-sa are o rană gravă la ochiul stâng.

Tot astfel au fost ciomăgite și celelalte persoane rămase în trăsură.

În trăsura a doua erau domnul Iancu Bacalbașa și Const. Mille dela „Adevărul”, împreună cu alți confrăți, între cari dl Nișcașeanu și G. Rădulescu dela „Epoca”. Toți au fost loviți fără cruțare de ciomegele bătașilor guvernului; ori-cine își poate închipui ce proporții era să ia această mișlească agresiune dacă publicul nu și-ar fi știut păstra calmul.

Bandele în Universitate. În urma bătașilor săngeroși, au apărut două companii de gardiși, comandați de căpitanul Părăianu, și au început să împrăstie lumea.

Pe scările Universității era un număr însemnat de studenți cari huiduia pe bătași.

Groznicul Mănculescu, enervat de betie și de huiduiri, s'a repezit cu o parte din banda sa asupra studenților cari protestau. Studenții s'au refugiat în aula Universității unde bătașii l-au urmărit.

Teroarea era mare. Tipetele mulțimei înspăimântate sfășiau văzduhul. Studenții aveau să fie măcelăriți de bandele guvernului în sanctuarul culturii naționale.

Imprăștierea bandiților. Câți-va cetățeni mai curajoși s'au repezit asupra bandiților pătrunși în universitate ca să i scoată afară. În același timp a alergat și căpitanul Părăianu cu câți-va gardiși și a reușit să scape studentii de furia fiarelor îmbețate de drojdie și de sânge. Căpitanul a primit dela bandiți o puternică lovitură în cap, ear comisarul Brăiloiu a fost lovit tot în cap cu o scuipătoare.

Tot atunci s'au postat la ușa universității membrii parchetului.

Un procuror bătut. — Alți răniți. D. procuror Dovidescu sosind în ajutorul unui ziarist, a fost lovit și d-sa destul de grav de bandiți.

De asemenea au mai fost loviți d-nii: Eugen Carada, Vintilă Brătianu, G. Diamandy, Cartianu, fost inspector domeniilor, care are capul spart. Em. Cambrea, fost comisar comunal, Dumitru Greceanu, C. Otnescu, fost inspector polițienesc, Sardelli și alții.

D. Murgulescu, ziarist, a mers la farmacia Bras, unde a fost pansat. Împreună cu birjarul său Andrei Caracas, a cărui frunte a fost despicată de lovitura unui ciomag.

Concertul din Lugoj.

(Coresp. part. a „Tribunei Poporului”).

În 3 Martie a. c. a dat Reuniunea română de muzică din Lugoj un concert.

Concertul s'a dat în sala otelului „Regele Ungariei”. Sala era luminată feerie și decorul cel mai atrăgător îl formau ingerii vii, saltăreții, seducătorii. Raiu pământesc, unde, ca să fie bucurie completă, te mai încanta și corul lui Vidu. Publicul s'a adunat și a umplut sala în strictul înțeles al cuvântului. Oficiantii, dela comitele suprem și vicecomitele începând, miliția dela comandantul garnizoanei, preoțimea dela poporul, advocații aproape toți ai noștri, foarte mulți străini, burgezimea, țărâșimea, ai noștri și străini, toți erau la concert. Credeam că s'în Olanda ori în Belgia, unde bogatul și săracul, diplomatul și cel sărac cu duhul încep la un loc și se știu cinsti unul pe altul.

Punctul de întâlnire e Reuniunea.

Implinindu-se timpul, corul apare pe bină, copiii și fetițele în costume drăgălașe, românești. Aplauze de triumf îi însoțesc până se postează fiecare la locul seu. Vidu e în mijlocul frontului. Acordul dat și o privire a sa asupra corului a și anticipat succesul. Se aud acorduri sârbătoarești, inspirătoare de simțăminte mărețe, falnice, ca după o muncă succesă; este „Imnul de mărire” al neîntrecutului Musicescu:

Copiii ai patriei iubite! senine frunți, curate
brate!
Acum cu toții alergați! Aduceți flori, aduceți
lauri, veniți la templul de viață,
Altaarele închinată!
O, Românie, flică a Romei, popor protegiat
de zeii!
De negrul jug al neștiinței, azi au scăpat
copiii tăi.

Ca și compoziția, execuția a fost admirabilă.

Al 2-lea punct din program a fost: Chovan, „Danses Roumaines”, adică dansuri românești, executate la pian de d-soarele Ersilia Popovici și Eugenia Gurgut. Vor fi știut casnicii d-lor până acum că sunt pianiste bune, de acum însă tot publicul din Lugoj le va cunoaște de pianiste de valoare.

Sentimentul și dexteritatea vădită ne-a făcut să credem că la pian au crescut. D-soara Popovici purta melodia, ear d-soara Gurgut purta hargul, care de care măf frumoasă. Ear publicul încântat de executarea artistică a mândrilor noastre melodii le-a răspătit cu aplauze furtivoase.

Al 3-lea punct, Nabucco (plângerea israelitenilor în Robie) a cântat o corul mixt. Verdi n'a compus lucruri slabe și în Nabucco i-a succés să stoarcă impresii triste jalnice, unde inima plânge măriile pierdute. Corul a executat-o perfect și publicul minute de arândul era stăpănit de impresiile profuse. Abia târziu, când corul se deparța de pe bină a început să și manifeste multămirea prin aplauze lungi.

Al 4-lea punct a fost executat de d-soara Silvia Iorga cu violina. O piesă din I. Artat: „Souvenir de Bellini”. În piesa aceasta Artat a întrupat un torent de simțăminte, produs al suvenirilor poate că din tinerețe sale. Aci și se pare că auzi flomela jălându-se a pustie, aci stiglețul cîrpină a resfășare, aci concert naiv de toți lăutarii corului verde, aci vezi cum arta sistemisează caosul de simțăminte. Și Artat ori d-soara Iorga să fi, ca să le reproducă așa de frumos cu arcușul. Special imi resent prin aceasta admirația mea d-soarei Iorga.

D-na E. Marcovicu a cântat o serenadă de Gounod, solo în Alt. (Punctul al 5-lea din progr.) Are o voce curcioare și e numai curică pentru cei ce o ascultă. Și am ascultat-o toți cu drag, că ni a plăcut.

La al 6-lea punct: A. Adam „și j'etais Roi” (de așa fi Rege) din actul al 2-lea și-a arătat corul gradul înalt de artă în cântare. Pe pescariul îndrăgii în Nemea, flica Regelui, l-a predat dl Onae cu tenorul D. Sale liric. Pescariul în nălcuire-i își crede visul realizat și dă pe Regele cel mai înțelept. Dl Onae a știut cu vocea i să caracterizeze momentele din operă. Pe Regele adevărat l-a predat dl Drd. Mihail Bradicean, cel mai bun și cel mai pasionat baritonist al corului. Suta sa era corul întreg. Cu vocea i eroică a debutat cu mult succes. Rolul Nemei l-a avut d-soara E. Mitariu, flică-la corului. Vecinii din concert imi ziceau că are voce ca un flaut de cele mai fine. Eu m'am exorimat foarte tendințios despre organul graiului D. Sale. Ar putea neîndvios să se întreacă cu prima dozele testelor vestite. Acompanamentul l-a purtat d-soara Ecaterina Iorga cu o dexteritate la care nime nu s'a așteptat.

Ca de încheierea programului, corul a cântat: „Drum bun” de Vasiliu și „Rata-plam... vivat regele” de Roberti, ambele cântări vivace însufățitoare. La aplauzele

prelungite corul a cântat afară de „Resunetul Ardealului” și îndim „Lugojană”. A urmat jocul la cântăput „Esmeralda tineretului în tigare” și imbulzelei ne mai pomenite până și zăua.

Venitul brut a fost 718 coro. Spese 327 cor. 74 fl. Venitul cor. cor. 66 fl.

NOUȚĂ

Arad, 21 Martie

Dela „Academia română”. București spua, că eri (7/20 l. e.) chis sesiunea ordinară a „Academiei”. Sămbăta a sosit în capitala nieri și Prea Sfinția Sa domnul episcop Caransebeșului. Ni oia Popea, membru al „Academiei Române”, dispăcu vicesul său, arhimandritul Elare spre a lua parte la sesiunile ordinare „Academiei”. P. S. Sa domnul episcop pe ași va ține în această sesiune terea de primire, vorbind despre Metropolit Andrei baron de Șaguna A. Sturdza și va răspunde. Dintre membri din Ungaria ai „Academiei” se află sosiți în București domni V și Iosif Vulcan.

Corul d-lui Dima la București sfînște locul, — zice Românul. Acesta îl dovedește între Români contine deosebi dl G. Dima, maestrul cu apreciat și iubit de toți Români. Nu puțin lăuri, de când dl Dima s'adusă și sub bagheta i de maestrul corul de perfecționat așa de mult, că — dă scriu foile din București. — va merge certeze în capitala României. Sunt că va fi primit cu entuziasm și se va îndărăt cu lauri.

Consulate bulgare în Ungaria maghiare din Budapesta comunică că tocmat acum guvernul bulgar negocieri cu ministrul de externe al chiei și cu guvernul unguresc în încheierii unui pact consular. Guvernariet a plănuit anume să institue consulate bulgare în mai multe orașe ale Ungariei cu scop de a se spriginii reciproc în comerțiale bulgare maghiare. Intențiunul bulgar este, să aplice la consulate nu străini, ci oameni de state din țeară. Tot asemenea și în are de gând guvernul bulgar să vreo două consulate bulgare.

Încă unul. Se vestește din Budapești că numărul fișoan lor de părtăți din

FOITA „TRIBUNEI POPORULUI.”

Intemplantarea în descoperirile mari.

Mare a fost schimbarea pe care a produs-o în istorie descoperirea prafului de pușcă. Am învățat din a treia clasă gimnazială încă să prețuim marile foloase ce le-a dat descoperirea călugărului Berthold Schwarz și știm cu toții, că numai întemplantor acesta a dat peste praful negru, care pe el avea să-l facă nemuritor, ear între oameni avea să schimbe din creștet și până în talpă raporturile sociale și internaționale.

În concepția oamenilor de pe lume de asemenea descoperirile și invențiunile datorite hazardului au produs cele mai mari revoluțiuni.

Cercetările cele mai însemnate în domeniul fizicii și astronomiei s'au putut face numai în urma unor anumite invențiuni, cari după cum voiu arăta mai jos tot numai mulțumită hazardului s'au făcut. Cu toate acestea fără numitele invențiuni, multe din superstițiile trecutului n'ar fi dispărut, ba ar fi continuat să domnească încă, asemerea unor lucruri bine stabilite; progresele imense ale științei încă, cari au

permis oamenilor să fie liberi în adevăratul sens al cuvântului, n'ar fi fost cu puțință.

Cine nu știe că o lege fundamentală a mecanicii, aceea a gravității, a fost descoperită numai printr'o întemplantare de Galileo-Galilei, care observase neconștient din strana sa oscilațiunile unui candelabru din catedrala din Pisa.

Mai interesant este modul cum s'a descoperit lentila telescopului, fără de care astronomia modernă n'ar fi putut exista ca știință, și cele mai mari descoperiri ale ei nu erau posibile. Un ucenic de ceasornicar ținea o sticlă de orologiu între degetul gros și cel arătător. A fost foarte surprins când a văzut prin această sticlă turul bisericeii din vecinătate de o mărime neobișnuită. Eată cum s'a descoperit lentila telescopului.

În domeniul electricității tot întemplantarea a făcut pe medicul Galvani să dea de o invențiune, care a avut cele mai importante urmări. Galvani atrnase membrele superioare ale unor broaște, cu cari făcuse experiențe, de grățiile de fer ale ferestrei sale. Deodată a izbucnit o furtună și eată că la fie-care fulger membrele broaștelor se contractau. Cercetând lucrurile mai de aproape a găsit, că aceste contracțiuni proveniau de la un curent care trecea mai întâiu prin ferul grățiilor. Curentul acesta

este așa numitul curent galvanic, a căruia importanță în domeniul electrotehnicii este în genere cunoscută.

Dară una din cele mai importante invențiuni, care a revoluționat ca nici una alta fața lumii, aceea care a desființat depărtările, care a deschis omenirii lumi noi, care a înlocuit pretutindea munca omenească, prin aceea a mașinilor brute, care a realizat profetia lui Aristoteles, că firul se va toarge singur și pânza singură se va țese, — este incontestabil aburul.

Drumurile de fer întreaita astăzi toate continentele; corăbiti colosale mânate cu vapori străbat imensitățile oceanurilor, du când bogățiile unui continent în celalalt și deschizând omenirii perspective tot mai noi! pretutindea se înalță fabrici, în cari miile de oameni găseșc ocupațiune și cari produc diferitele obiecte trebuincioase nouș, într'o perfecțiune și cu o repeziciune ne mai cunoscute, în același timp cu prețul cel mai mic posibil; — și toate acestea mulțumită puterii captivate a aburului.

Întreaga față a societății se datorște aproape numai acestor puteri: ea a dat de lucru la milioane de oameni, a f lesuit adunarea de bogății nemi pomenite; tot ea însă a făcut ca milioane de oameni să nu poată trăi de cât de azi pe mâne, ba ade-

sea-ori în mijlocul unei lumi imbulzite bogății, să moară de foame.

Și cu toate acestea însuși aburul s'a inventat de cât mulțumită unei întâmplări. Fierbea apa într'o oală acoperită cu un capac și acesta se mișca, — așa în veacul nostru de puterea aburului cugetat la întrebuințarea lui.

Astfel vedem o serie de invențiuni mari, făcute numai mulțumită unei întâmplări, cari totuși au avut și o cea mai mare influență asupra dezvoltării istoriei omenesci. Cu toate acestea ține că nimic nu se datorește în istoria întemplantărilor, că totul se face mulțumită legii naturale, care nu suferă excepții.

Este drept că invențiunile odăzile sunt este supusă și ea unor anumite legi, găsește aplicarea practică decât că anume condițiuni date. Dar' nu mare este adevărat că aceste invențiuni, mai mulțumită hazardului s'au făcut, și numai înainte sau după au o influență în istorie, care doveștă elementul întemplantor, al hazardului poate fi cu desăvârșire exclus din istorie sau mai bine zis că nu s'au încă formula exactă pentru această influență este în deobște cunoscută.

Szél se sporește acum cu fișpanul
dela Vergy Fi va care mai bun cel-
y va urma?

Unirea despre schimbarea calenda-
lul. In foia numărului de Dumineca tre-
cătă al „Unirei” din Blaj, între altele, ca-
n și următoarele rînduri:

Dacă schimbarea calendarului este
științific, cea dintâi concluzie e,
nu s-a puté introduce niciodată.
Dacă dogmele nu se schimbă, după-cum un
diciu și schimbă păreri, și după-cum
schimbă — mărușile. Dacă calendarul
dogmă, va rămâne în veșii vecilor dogmă
schimbătoare. Urmarea e, — că aproximativ —
acum în o sută de ani vor rămâne
de lumea civilizată cu 14 zile, peste
de ani cu 15 zile, peste 1000 de ani
23 zile, peste 2000 de ani cu 33 de
zile. Vom scrie pe atunci Ianuarie, pe când
masă cultă serie Martie și vom ajunge ca
prăznuim Paștile în luna lui Cuptor și
sărbătorim în vreme ce Europa cultă mă-
nească ouș roșii...

Mare nenorocire pe Dunăre. Cum
pomenit în nrul de ieri, în 19 Martie
mare nenorocire s'a întâmplat pe Du-
năre lângă Calocca. In urma unui vifor
de apă s'a rupt adică funia compului, care
ea să treacă dincolo 25 osmei, mai
alte vite și care, cum și alte mărtașuri.
operate din țergul de la Calocca. Erau
la mijlocul Dunării, când s'a rupt funia
toți cu tot. împreună cu vitele și cu tot
aveau. — s'au înecat în valurile turbate.
peșpat numai cărmaciul compului, care
putut să învoate până la timp.

Nenorocitul erau meseriași și țărani
Paks și Kömőd. — E lucru ciudat
tot acolo la acel comp s'a petrecut
dintre de această cu vr'o 10 ani o
catastrofă și mai mare, înecându-se
Dunăre 300 pelerini tot din co-
na Paks.

Noul primar al orașului Praga, Dr.
ales în locul lui Podlipni, și-a ocupat
de trece noul său post — în vorbirea-
gram, ce a rostit-o cu ocazia instalării
noul primar a promis, că „Intotdeauna
lucra pentru împlinirea dorințelor na-
ționale și a declarat, că față de orice ce
nău, fără osbice de partid, religio și
naționalitate, va fi deopotrivă drept și
activ. Cehii au primit cu mare in-
terese vorbirea lui.

Neolog. Ni se trimite următorul anunț
buro: Corpul învățătoresc dela școlile
mentare capitale române gr. or. din Bra-
șov cu inima intristată de durere aduce la
înștiințarea tuturor amicilor, col gilor și cu-
datorese hazardului. Sunt altele mai pu-
importante, dar' mult mai numeroase.
ori-ce s'ar zice, n'au putut rămâne fără
bunătăș asupra modului cum s'a desfășurat
netatea omenească modernă.

Astfel Böttcher, încercând să găsea-
un amestec de pământuri pentru a face
resistente contra căldurii, a inventat
patelanul.

Un musicant sărac anume Sennel Idler,
curiositatea să vadă dacă notele nu
fi săpate tot atât de bine în piatră ca
pe cupru, a inventat litografia. După ce
ruga să-l facă o socoteală. Neavând hâr-
 și condei la îndemână, o scrisă cu apă
pe piatră, având intențiunea de a o
scrie la prima ocazie. Câteva zile mai
târziu voind să curețe piatră, uză de acid
petric în acest scop, și în câteva minute
au scrisul în relief pe piatră. Imediat
rebușită cearneală de tipar, — inven-
ta litografia.

Este adevărat, că în lumea asta mai
lucruri, despre care toți filosofii în
lepețuinea lor — nu visează nimic...

noscuților, că fostul său membru *Candin
Groză*, învățător, după suferințe îndelungate,
s'a mutat la cele eterne în 4 Martie v.
1900, în etate de 29 de ani, după un ser-
viciu de 6 ani ca învățător, pe care defunc-
tul l'a împlinit cu mult zel, parte la școala
rom. din Cernat (Sucele), parte la școala
noastră. Rămășițele pămăntești ale neuita-
tului nostru coleg se vor depune spre eter-
nă odihnă în cimiteriul bisericii sft. Nico-
lae din Prund, Luni în 6/19 l. c., eară con-
ductul funebru va pleca la 3 oare p. m.
dela locuința defunctului. Fie-I țărina ușoară
și amintirea lui în veșii neuitată! *Brașov*.
în 5 Martie st. v. 1900. Corpul învățătoresc
dela școlile elementare capitale române
gr. or. din Brașov.

Un Francez despre asilul „Elena
Doamna”. Dl. Emile *Buloz*, delegatul mi-
nistriului instrucțiunii publice din Franța,
trimis spre a inspecta diferitele instituții
culturale din Orient, a cerut să viziteze
Asilul „Elena Doamna” dela Cotroceni. In
registru de inspecțiune al acestei institu-
țiuni, d-sa a scris următoarele cuvinte:
„Niciodată n'am simțit o mai vie părere
de rău, că eu cunoșc limba românească,
decât a tăii, când aș fi dorit să scriu
spre a fi înțelesă de toți admirațiunea
mea pentru mărețul Asil, ce am vizitat și
buna impresiune ce m'a lăsat îndemâna-
teza direcțiune a acestei instituțiuni, de
teptăciunea sumeștă a elevelor. Voiu păstra
despre această viziune o amintire neștearsă.”
Dl. E. Buloz a admirat cu deosebire lucră-
riile de broderie ale elevelor Asilului.

Împăratul Wilhelm în contra limbii la-
tine. Din Berlin se anunță, că în numele
împăratului Wilhelm, ministrul de culte a
dat ordin tuturor universităților germane,
ca în comunicările lor oficioase, la inserieri,
proclamațiuni etc., să nu mă folosească
limba latină și pe cât se poate pretutun-
dent această să fie înlocuită cu limba
germană.

Cel mai bătrân cardinal, în urma
morții cardinalului Di Canossa de la Verona,
este azi cardinalul *Micislav Ledochowsky*
care în 15 l. c. n. și a sârbat jubileul de
25 ani de la numirea sa ca cardinal. Bă-
trânul cardinal e totodată și president al
instituțiunii „Propaganda fide”.

Consul arestat — pe nedrept. Din
Nizza se vestește, că consulul francez dela
Venezuela, *Langeron* împreună cu soția sa
au fost arestați în Bordighera, bănuși fiind
de răvârșirea unui furt, desi consulul s'a
legitimat și s'a provocat la oficiul său.
Aceasta s'a făcut la denunțarea unei dame
bogate, care călătoria cu același tren și
afirma hotărît, că *Langeron* și soția aces-
tuia li au furat banii în cursul călătoriei —
Foile din Nizza se ocupă cu cazul în ter-
minul foarte asori, ceea-ce sigur va are ca
urmare un amestec diplomatic.

După o știre mai nouă, *Langeron* și
soția, nepuându-se nimic dovedi împotriva
lor, Luni au fost eliberați, și numitul con-
sul s'a dus de a dreptul la Paris, ca să
raporteze despre ofensă ministrului de ex-
terne francez.

Influenza în Cluj. Se vestește, că în
capitala *Kulturreytlei*-ului ardelenesc de mai
multe zile bântue influența în mod înșpăi-
măntător. Peste 6500 zac în această boală,
între cari și câți-va medici. Din pricina
boalei s'au închis mai multe școli ale
orașului. Nu numai în Cluj însă, ci și în
împregiurime s'a încaibat numita boală.

În cauza concursului fraților *Kab-
debo*, din Sibiu, cari înainte cu șapte ani
ajunseseră la eridă cu pasivă de aproape
un milion de florini, curia, în sedința dela
16 Martie, a aprobat sentința tribunalului,
în sensul căreia *M. Cabdebo* e osândit la
șese ani de robie, ear *P. Kabdebo* la șese
și jumătate.

Pădure în flacări. *Magyarország* de
eri serie, că zilele trecute peste noapte, nu
se știe din ce cauză, s'a aprins pădurea
asa; numită *Patroneasa* din hotarul comunei
Buteni (comit. Aradului). Focul s'a lășit
atât de repede, că în scurtă vreme a ars
o mare parte din pădure împreună cu ca-
cele coloniștilor germani din vecinătatea
pădurei. Din pricina vântului, localizarea
focului a fost atât dificilă, că abia a suc-
ces a doua zi dimineața.

Ninsori mari. „Rămăniei June” i-se ra-
potează din Iași: „In toată Moldova
au căzut mari cantități de zăpadă. Vi-
scoalește îngrozitor. Circulațiunea este în-
terruptă pe toate căile ferate. Din cauza
marilor zăpezi, chiar pe strădele Iașului
abia se mai poate circula; din această pri-
cină prăvăliile sunt închise”.

În Poiana-Sibului și giurninge con-
tinuu. Zăpada e de 1 metru și mai bine
de grosă. Comunațiunea cu caré sau
cărute e cu desăvârșire împedecată.

Săptămăna trecută în Sepsî-Săngiorgiu
și ținuturile din împregiurime a bântuit un
groaznic viscol cu zăpadă, care a troienit
total șoselele și calea ferată.

Zăpada, care a căzut în cantitate așa
de mare în București, încât mai toate co-
munațiunile telefonice au fost întrerupte
prin ruperea firilor, a fost aproape gene-
rală în toată țeara. Numai pe linia dela
Buză spre Moldova a fost înșoftă de vi-
scol mare. Pentru agricultură în nordul Mol-
dovei zăpada este foarte bună, căci acolo
umezeala de peste carnă nu fusese dura-
bilă și binefăcătoare ca în restul țerei. În
Muntenia zăpada n'a fost de lipsă, căci ea
întârzie lucrările de primăvară. Starea agri-
culturei în România este astfel escelentă.

Hiene. Foile maghiare vesteșc, că
niște făptuitori necunoscuți au spart zilele
acestea cripta familiei *Ráday* din comuna
Percei, au destupat sicriile de acolo
și au împrăștiat osămiriele găsite într'însele.
Gendarmier a fi caută, dar' încă nu li-a dat
de urmă.

O femeie bestie. La plânsorile mai
multor femei din giurul Timișorilor și din alte
ținuturi mai depărtate — gendarmeria a
descoperit în Timișoara pe femeia *Winter*,
care de multă vreme cutreera satele, amă-
gind fete nevinovate, pe cari le lifera
în alte părți pentru mari câștiguri de bani.
S'a pornit cercetare aspră împotriva be-
stiei.

Trei luni înglodat în nășip a trebuit
să stea vaporei englez „*William Symington*”,
în apropiere de *Chioggia*, la țergul italian
în calea ce avea s'o facă spre Fiume. A
rămas nășipat din 8 Decembrie a. tr. până
la începutul lunii curente, fără să fi putut
ajuta nici o încercare de a-l urni din loc.
Acum, după trei luni, însăși natura s'a în-
țurat de biatal vapor englez, căci prin o
puternică umflare a valurilor, marea l'a
urnit din loc și în cele din urmă l'a dat
drumul spre portul Fiumei, unde va ave
acum să se supună unui reparații radicale.

Teatrele parisiene arse. — Lista tea-
trelor din Paris distruse de foc, e lungă.

În 1763, a izbucnit întâiul incendiu la
Opera; ea a fost reedificată; dar a ars ear
la 1781.

În 1787 a ars teatrul *Délassements
Comiques*, și în 1788 teatrul *Menus-Plai-
sirs*.

Flacările si-au urmat opera lor distru-
gătoare te după Revoluțiune. În 1789, ard *Circol
Regal*, teatrul *Lazary* și teatrul *Frances* în-
tăia oară.

În 1827, ard teatrele *Ambigu-Comique*
și *Palais-Royal*; în 1835, teatrul *Galté*; în
1837, *Folies-Dramatiques*.

În 1838, ard Teatrul Italian și *Vode-
vilul*; în 1846, teatrul *Enfantin* și *Hipodro-
mul*, ear în 1849, *Diorama*.

În 1866, flacările mistuesc teatrul *Dé-
jazat*. În 1867 *Belleville*, și în 1869 *Hipo-
dromul*.

În 1873, Opera arde a doua oară. În
1887 se întâmplă groznicul incendiu dela
Opera Comică, și după 10 ani, îngrozitoarea
catastrofă de-a Bazarul de Caritate.

Acum a ars din nou Teatrul *Frances*.

„Foia Pedagogică”, valoroasa re-
vistă redigeată de duii profesori Dr. D. P.
Barcianu, D. *Comșa* și Dr. I. *Stroia*, apare
deja în al IV-lea an (în Sibiu), și are în
Nr. 3 (de pe luna Martie) următorul cuprins:
Reforma în învățământul din istoria na-
turală în școlile populare, de Dr. D. P.
Barcianu (Urmare și încheiere). — Modele
de lecțiuni: *Mugurii*, lecțiune din istoria

naturală, de învățătorul *George Maican*. —
Invidia la Români și urmările ei, de Inv.
Ilie *Georgescu* — Din literatura școlară de
D. C. — Informațiuni. — Felurimi. —
Correspondență — Se abonează la Tipografia
archidieceșană în Sibiu cu 6 coroane pe
an. O recomandăm cu căldură învăță-
torilor noștri.

Avis.

Rugăm pe toți abonenti nostri re-
stanțieri să binevoiască a și achita de
urgență datorita ce au cătră

ADMINISTRAȚIE.

ULTIM CUVENT.

Autorul. — (L. un commesean): N'ai
putea să-mi împrumuți până mâne dimi-
neață 20 lei?

Commeseanul: Cum aceasta?

Autorul. — Astă seară joc rolul re-
gelul *Filip din Don Carlos* și veți înțelege ce
proastă înfășisare o să am, când voiu ești pe
scenă fără nici un ban în buzunar.

ULTIME ȘTIRI

Cununia archiducesei *Stefania* cu contele
Lónyay Elemér — după cum vestește ziarul
vinez „*Fremdenblatt*” — va fi mâne, Joi
(22 l. c.), la oarele 10 înainte de amiază
în capela castelului din *Miramare*. Actul
cununiei îl va săvârși episcopul *Mayer*, du-
hovnicul *Burgului*, asistat de călugării Dr.
Fischer-Colbrie și *Aschauer*. Astăzi seara
se va da la castelul din *Miramare* un prânz
de adio, la care, pe lângă suita văduvei
archiducese, va lua parte și fiica sa, archi-
ducesa *Elisabeta*, care după prânz imediat
va pleca la *Bosen-Gries* unde va petrece
mai multă vreme.

Londra, 20 Martie. „*New-York Her-
ald*” are din *Pretoria* știre despre o de-
clarăție a lui *Kruger* înainte a unui ziarist,
căruia, între altele, a zis, că dînsul a te-
legrafiat lordului *Salisbury*: Dacă En-
glezii nu vor trata pe prizonierii burii ca
pe prizonieri din război, atunci *Burii* își
vor răzbuna aceasta asupra prizonierilor en-
glezi. „In răspunsul său — zice presidentul
Kruger—*Salisbury* mă amenință, că dacă
numai un prizonier englez va fi vătămât din
partea noastră, — pe mine personal mă va
face responsabil. Pe semne *Salisbury* așa
și-o închipuie asta, că Englezii mă vor
spînzura. Asemenea amenințări vrednice de
dispreț însă pe mine nu mă vor spăria dela
datoria mea.”

Londra, 20 Martie. Ziarul „*Times*”
i-se raportează din *Lourenco-Marquez*, că
Luni peste noapte autoritățile portugeze au
trimis urgent o trupă de infanterie la granița
Transvaalului, pentru a întâri garnizoana
de-acolo. — Zilele acestea *Burii* au ținut în
Kroonstadt consiliu de război.

Un diplomat exilat.

Filipopol, 20 Martie. O știre din
Constantinopol vestește, că begul *Kiamil
Numan*, secretar a *Curții Sultanului*, care
în mai multe rânduri a reprezentat *Turcia*
la congresul *Orientaliștilor*, — a fost exilat
în *Hedsas*.

Editor: *Aurel Popovici-Barcianu*.
Red. respons.: *Ioan Russu Șirlianu*.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe pietele se scotesc în coroane și după 50 kilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (10) kilograme).

Prețurile dela 18 Martie n.

In Arad:

Grâul cel mai bun . . .	cor. 6.90—7.20.
Grâu mijlociu	6.80—6.90.
Cucuruz	4.60—4.70.
Săcară	5.30—5.40.
Orz	5.30.
Ovăș	4.30—4.40.

Cursul pieții din Arad.

Hărte-monetă română	Camp. n. 9-48	vând	9.52
Lire turcești			—
Imperiali (15 R. aur)	18.90		19.—
Ruble rusești 100 a	126.—		127.—
Galbeni	5.58		5.62
Napoleon-d'or	9.48		9.55
100 Marce germane	58.50		58.95
Livre sterling	11.90		12.50

S p i r t :

Spirt rafinat; cu toptanu	21 lan.	55.50
" " cu micu		56.50
" brut cu toptanu		54.50
" " cu mic		55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:			
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	cr. p.	kg.
tineri 320—390 "	44—44.5	" "	" "
" 250—390 "	44—45	" "	" "
" până 250 "	45—46	" "	" "
mijlocie 240—260 "	47.5—48	" "	" "

Din „Noua Revistă Română“, a cărei prospect și apel l'am dat, după-cum am înregistrat deja și sumarul celor două numere dintâiu, a apărut numărul 4, cu următorul cuprins bogat:

Cronica politică: Stavri Predescu: Partidele noastre politice. — Sp. Hăret, St. Hepites, E. A. Pangrati, D. Emmanuel, N. Coculeacu, C. Miculescu, D. Mircescu, D. Bungeianu, G. Tzitzeica, M. Ianculescu: Proiect de lege pentru introducerea călindarului apusean drept călindar al statului în viața civilă. (Memoriu justificativ) — **Et noografie:** Gustav Weigand: Români din Sârbia și din Bulgaria-apuseană. — **Literatură:** G. Coșbuc, Elementele literaturii populare. — D. Teleor: Anton Pann (schită). — **Pedagogie:** N. Vaschide: Introducerea la studiul aplicațiilor pedagogice ale cercetărilor psihologiei experimentale. — **Miscarea literară și științifică:** Ioan Slavici: Vatra părăsită. — Panait Zosin: Dulce și amare, poezii. — N. Vaschide și Van Melle: O nouă ipoteză asupra naturii condițiilor fizice ale odoratului. — Notife bibliografice.

Suplimentul I.: Din Bucovina. — Suplimentul și legea învățământului secundar, de N. Teohari, directorul gimnasiului din Slatina. — Ateneul din Bacău. — Călindarul Poporului. — Imaginația și felurile ei la copii (conferință ținută la școala normală de institutoare din Iași).

Suplimentul II.: Ca la noi la nimeni... „De Sfântul Ilie“, de Victor Bogdănescu. — Iubire (poezie), de Ioan Petrovici. — În închisoare, de Iancu Horia. — Scrisoare (poezie), de Nirvan. — Călătoria din nuntă, de Sprin S. Hasnaș. — Tristețe, Lebăda (poezii), de D. Karr. — Discursul unui ambasador chinez. — Ateneul român.

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

- 1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul — — — — — cor. —.60
- 2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul — — — — — „ 1.—
- 3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.—
- 4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —.80
- 5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ 2.—
- 6.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — prețul — — — — — „ 4.—
- 7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor în Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50
- 8.) „Răsboiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Răsboiului „ 1.20
Prețul „Coroanei“ „ 1.60
- 9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula nasc. Truția — prețul — — — — — „ 1.—
- 10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul — — — — — „ 1.—
- 11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60
- 12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60
- 13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.—
- 14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, preț — — — — — „ 1.50
- 15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul — „ 1.20
- 16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fileri spese postale.